

C13 – FIN1

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2007-2008

9 oktober 2007

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ALGEMEEN BELEID, FINANCIEN EN BEGROTING

INHOUD

Interpellatie van de heer Johan Sauwens tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Ruimtelijke Ordening, over het Land van Ooit in Tongeren en het toezicht op de investering van overheidsmiddelen ter zake

Interpellatie van de heer Jan Peumans tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de investeringspolitiek van de Limburgse Strategische Ontwikkelingsmaatschappij (Lisom) en de dreigende mislukking van het project Land van Ooit in Tongeren

Interpellatie van de heer John Vrancken tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de toekomst van het toeristisch hefboomproject Ooit Tongeren en de rol van het agentschap Toerisme Vlaanderen

Met redenen omklede moties

1
14

Voorzitter: de heer Sven Gatz

Interpellatie van de heer Johan Sauwens tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Ruimtelijke Ordening, over het Land van Ooit in Tongeren en het toezicht op de investering van overheidsmiddelen ter zake

Interpellatie van de heer Jan Peumans tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de investeringspolitiek van de Limburgse Strategische Ontwikkelingsmaatschappij (Lisom) en de dreigende mislukking van het project Land van Ooit in Tongeren

Interpellatie van de heer John Vrancken tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de toekomst van het toeristisch hefboomproject Ooit Tongeren en de rol van het agentschap Toerisme Vlaanderen

De voorzitter: De heer Sauwens heeft het woord.

De heer Johan Sauwens: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik heb mijn interpellatie ingediend op 7 augustus naar aanleiding van het ontslag van de heer Jan Nonneman, directeur van het themapark Land van Ooit.

De voorzitter van het Vlaams Parlement heeft een oproep gedaan om wat pittigere debatten te houden en stevige parlementaire discussies uit te lokken. De wijze waarop met bepaalde overheidsommen wordt omgesprongen, is belangrijk voor heel Vlaanderen en niet voor één welbepaalde provincie.

Een aantal van mijn vragen is voorbijgestreefd door de feiten, onder andere door het faillissement van Land van Ooit. Ik zal hier vandaag dan ook een aantal bijkomende vragen stellen.

Ik vat dit dossier met enige schroom aan. Eigenlijk is het een heel triest verhaal voor de 160 mensen die pas een baan hadden gevonden en die zijn kwijtgeraakt. Het is ook triest voor de tientallen leveranciers die achterblijven met onbetaalde facturen. Verder is het ook triest omdat een van de toeristische hefboomprojecten waarmee vanuit het Limburgplan, gesteund door de Vlaamse Regering en door de provincie Limburg, een aantal bewegingen in de reconversie is ingezet, nu eindigt nu in een absolute flop, met een zwaar imago-verlies als gevolg.

Er is een gerechtelijk onderzoek gestart, er zijn een aantal mensen aangehouden en er zijn strafklachten gefor-

muleerd. Het dossier zelf heeft geleid tot een faillissement. Wij moeten niet in de plaats treden van de gerechtelijke instanties die op zoek zijn naar een aantal feitelikheden. Vanuit die feitelikheden moeten zij de waarheid en de verantwoordelijken daarvoor trachten te duiden.

De Vlaamse Regering doet veel investeringen en grijpt daarvoor onder meer naar de PPS-constructie (Publiek-Private Samenwerking). Dit kan leiden tot successen, halve successen of mislukkingen. De wijze waarop hier echter met overheidsgeld wordt omgesprongen, moet het Vlaams Parlement ter harte nemen. Het gaat hier om belangrijke sommen van de Limburgse Reconversie maatschappij (LRM), Lisom (Limburgse Strategische Ontwikkelingsmaatschappij), Toerisme Vlaanderen en om overheidsgeld afkomstig uit andere kanalen.

Naar aanleiding van dit dossier moeten we ook de andere PPS-constructies met enige kritische zin durven bekijken. Over het project Land van Ooit bestonden al van in het begin twijfels. De constructie die was opgezet door vier à vijf vennootschappen deed heel wat vragen rijzen. Mijnheer de minister, in juni 2006 heb ik u gevraagd naar het rendement van dit project. Naar aanleiding van het faillissement van een aantal vennootschappen die betrokken waren bij de exploitatie van het Nederlandse themapark Land van Ooit in Drunen, heb ik u gevraagd wat het gevolg was van het faillissement in Nederland voor het project in Tongeren en of het nog interessant was om een dergelijk project uit te bouwen aangezien bleek dat het Nederlands origineel niet langer aansloeg en zelfs niet rendabel was.

Mijnheer de minister, u hebt me toen geantwoord: "Het faillissement in Nederland betreft een dispuut inzake de sociale bijdragen van buitenlandse werknemers. Dat is beperkt tot twee deelvennootschappen. Dit heeft geen gevolgen voor de operationele werking van het Land van Ooit in Drunen aangezien opening en uitbating van het themapark zonder onderbreking verlopen. Uit het faillissement van de twee werkmaatschappijen mogen geen voorbarige conclusies worden getrokken inzake de rendabiliteit van het concept van een themapark gericht op kinderen van 1 tot 14 jaar. In het NRIT (Nederlands Research Instituut voor Recreatie en Toerisme)-rapport 'Attractieparken in Nederland anno 2005' worden themaparken met een zachte recreatieve aanpak juist als minder kwetsbaar aangeduid gezien hun langere leeftijd qua attracties en hun hoog herhalingsbezoek."

Naar aanleiding van die vraag hebben we meer inzicht gekregen in de financiële structuur die is opgezet voor

het Land-van-Ooit-project in Tongeren. De totale kostprijs wordt geraamd op 26 miljoen euro. Land van Ooit wordt voor 9,6 miljoen euro gefinancierd door Plinius nv en voor 11,5 miljoen euro door de PPS-vennootschap Plinius Vastgoed nv. Plinius nv wordt medegefinancierd voor een bedrag van 8,1 miljoen euro via dividenduitkering van de LRM en Lisom en van 1,5 miljoen euro EFRO-steun (Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling). Voor de financiering van de werken aan het recreatiepark door Plinius Vastgoed nv wordt een beroep gedaan op een klein deel eigen vermogen van Strabag van 1,5 miljoen euro en op 625.000 euro van Dea Dia nv. Verder zijn er de financieringen bij Fortis en Lisom. Mijnheer de minister, u hebt toen gezegd dat de financiering sluitend is. Toerisme Vlaanderen tot slot zou grond inbrengen ten belope van 17,5 hectare.

Mijnheer de minister, u zei in uw antwoord dat de privé-investeerders rechtsreeks 2.125.000 euro eigen vermogen investeren, wat neerkomt op 10 percent van de totale bouwkost. Een van die privé-partners is de aannemer. Ook inzake de toewijzing van het aannemerscontract zijn er vragen gesteld. Ik zal daar nu niet verder op ingaan.

Als we al deze feiten op een rijtje zetten – de ingewikkelde constructie, een nagenoeg verwaarloosbare privé-inbreng, het faillissement in Drunen en de negatieve adviezen van de Inspectie van Financiën -, dan liggen de vragen voor de hand. Waarom heeft de Vlaamse Regering in 2002, 2004, 2005 en ook later groen licht gegeven voor dit project? Waarom is er zoveel geld vrijgemaakt voor een dergelijk dubieus project met zo weinig risicokapitaal langs privé-zijde? En dan mijn vraag van vandaag: welk deel van de middelen kan worden gerecupereerd?

We hebben vernomen dat op 15 november het geheel te koop zou worden gesteld via een prospectus. Ik heb daar geen inzage in kunnen krijgen. De kandidaten moeten voor 15 november een bod doen. Welke waarborg heeft de overheid gekregen in ruil voor haar inbreng? Wat zal de return zijn? Blijft de overheid eigenaar van de gronden? Hoe zit het met de gebouwen?

Verder heb ik vernomen dat Lisom bijkomend geld zou vragen. Mijn vraag is dan ook wat er nog in een latere fase zal gebeuren met het zwembad en een aantal andere projecten. Mijnheer de minister, hebt u samen met uw regeringscommissaris een actieve rol vervuld in dit dossier? Hoe bent u op de hoogte gebracht van het dossier, en hoe hebt u gerapporteerd aan de Vlaamse Regering? Welke conclusies hebt u getrokken uit het dossier?

Mijnheer de minister, u zult misschien zeggen dat het de Limburgers zelf zijn die dit dossier, net als een aantal andere toeristische hefboomprojecten, hebben aangedragen. Dat is ook zo. De bestendige deputatie en de provincie hebben serieus meegetrokken aan dit dossier. De

LRM- en reconversiegelden worden beheerd door Limburg en door de Vlaamse Regering die eigenaar is. Dat bleek af en toe een dubbelzinnige constructie te zijn. Dat belet echter niet dat projecten die worden aangedragen, de toets van goed bestuur en transparantie moeten doorstaan. En daar heb ik in dit dossier de grootste twijfels over.

Mijnheer de minister, op welke wijze is dit Vlaams beheerd geld ten goede gekomen van de Limburgse en de Vlaamse gemeenschap? Ik heb het gevoel dat de Vlaamse Regering en haar administratie in dit dossier minder hebben gewerkt op basis van de principes van goed bestuur, maar vooral onder druk van de stad Tongeren. De regering en haar diensten zijn plat op de buik gegaan voor het dictaat van de federale minister van Binnenlandse Zaken.

Het Brabants Dagblad in Nederland schrijft daar heel schamper over: “Hoe anders was het toen vorig jaar zomer het officiële sein voor de bouw werd gegeven. In de feesttent was het dolle pret. Waar de buurt vreesde voor de verdwijnende vergezichten, loofde minister van Binnenlandse Zaken Patrick Dewael de kennis en de ervaring van de Hollandse exploitant. ‘Zijn’ Belgisch Limburg, waar de verdwenen mijnen voor werkloosheid hadden gezorgd, zou een regio voor de toerist worden, met Ooit als magneet en werkverschaffer.”

Het resultaat is natuurlijk helemaal anders. Dat weten we intussen. Het Land van Ooit is een kater van formaat waar onze provincie nu mee opgezaald zit. Samen met de verantwoordelijken in de provincie Limburg moeten wij ervoor zorgen dat het puin zo snel mogelijk wordt geruimd op basis van een toekomstgericht project en op basis van de principes van goed bestuur.

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

De heer Jan Peumans: Mijnheer de minister, de heer Sauwens heeft al een duidelijke schets gegeven van de situatie.

Mijn eerste opmerking is dat er dringend een evaluatie moet worden gemaakt van de werking van Lisom. Lisom is destijds opgericht als een soort vehikel om niet-rendementsgebonden projecten op te starten. Een goede investering was bijvoorbeeld het Park Hoge Kempen.

Lisom werd door twee Limburgse politici echter vooral gebruikt om in de eigen achtertuin allerlei leuke projecten op te zetten. Ik verwijs naar de Ethiashal waar de LRM 3 miljoen euro in gestopt heeft. Hetzelfde is gebeurd met het Herkenrodeproject.

Mijnheer de minister, ik heb er destijds voor gewaarschuwd dat het project Land van Ooit daar niet thuis

hoort. Ik ben een wandelaar, en ik wandel vaak in Zuid-Limburg. Wij promoten Zuid-Limburg en Haspengouw voortdurend voor hun toeristische aantrekkelijkheid. En in dat schitterende landschap wordt dan, na een gewestplanwijziging, een zogenaamd educatief pretpark neergepoot. Ik heb er altijd voor gewaarschuwd, en ik ben er ook altijd tegen geweest. Ik ben daar heel duidelijk in. Maar goed, het project moest en zou er komen, ongeacht wat er te doen stond. Ik heb contacten gehad met een aantal ambtenaren en de manier waarop ze onder druk zijn gezet – ik wik nogmaals mijn woorden – is ongehoord. Er is zelfs een studiebureau geweest dat een mobiliteitsstudie heeft gemaakt waarvan de uitkomst was dat er een indringingsweg moest komen in functie van het park. Er rees ook een parkeerprobleem. Op die ene zondag toen iedereen gratis binnen mocht, stond het hele verkeer in Tongeren stil, want het is maar een klein stadje dat al dat verkeer niet kan verwerken. Iedereen kent de voorgeschiedenis. Ik zal er dan ook niet dieper op ingaan. Het staat allemaal in de schriftelijke versie van mijn interpellatie.

De heer Sauwens heeft terecht gewezen op het belang van de oorspronkelijke financiële constructie die is opgezet met het Autonoom Gemeentebedrijf Tongeren dat op zichzelf niets heeft. Het is een heel vrij, zeer arm autonoom gemeentebedrijf dat in één keer een forse som kreeg van de LRM om de zaak vlot te krijgen. Ik verwijs naar een LRM-dividend ten bedrage van 8,1 miljoen euro. Dat is voor een autonoom gemeentebedrijf ideaal. Heel wat andere gemeentebesturen die een autonoom gemeentebedrijf hebben, zouden ook wel zo'n dividend willen om een aantal zinvolle tewerkstellingsprojecten op te zetten.

Het merkwaardige in dit verhaal is dat de privésector oorspronkelijk een kapitaal van 12 miljoen euro zou inbrengen via Strabag BV Development en via de BV Land van Ooit. In de nieuwe situatie is dat plots teruggebracht naar 1,75 miljoen euro. Plinius Vastgoed nv heeft een lening bij Fortis afgesloten ten belope van 6,5 miljoen euro. Ik ben geen jurist, maar als een nv op de fles gaat, zijn volgens mij alle aandeelhouders verantwoordelijk voor de schulden. De hele historie over de gronden van Toerisme Vlaanderen is op zichzelf ook al de moeite. Er kunnen vraagtekens worden geplaatst bij de waardebeoordeling van de erfpacht. Er is ook geweest op de marginale inbreng van de stad Tongeren in de PPS-constructie ten belope van 300.000 euro.

Sinds ik mijn interpellatieverzoek heb ingediend, is een en ander veranderd. Mijnheer de minister, ik heb u een hele tijd geleden een schriftelijke vraag gesteld over alle studieopdrachten die zijn uitbesteed door de nv Lisom. Dat is een indrukwekkende lijst. Ik zie ook een rol voor ALEPH dat gedurende twee jaar voor 120.000 euro aan consultancy heeft verleend. Wat is de inhoud geweest van die consultancy? In de loop van het verhaal zijn heel wat

haalbaarheidsstudies gemaakt en zijn de doelstellingen bijgesteld. Er wordt uitgegaan van 250.000 bezoekers per jaar. Ik weet niet of u al in het Land van Ooit in Drunen bent geweest, maar de mensen gaan daar één keer naartoe, geen twee keer. Het is een heel ander concept dan de klassieke pretparken, want de bezoekers moeten er alle speeltuigen zelf voortbewegen.

Mijnheer de minister, inzake de voorgeschiedenis zijn eindeloze verhalen te vertellen over de matching tussen privé- en publieke inbreng. Het hangt ervan af wat u eronder verstaat. Zoals de heer Sauwens zegt, moet de totale som worden gemaakt. Als een intercommunale in nutsvoorzieningen investeert of wegen aanlegt, dan wordt dat ook met gemeenschapsgeld betaald. De nv Plinius en Dea Dia nv vormen de ene kant van het verhaal, maar er is uiteraard ook een andere kant van het verhaal, en dat is dat er heel wat andere gemeenschapsgelden voor dit project zijn aangewend.

Mijnheer de minister, hoe valt te verklaren dat een project dat door een trits studiebureaus ten koste van veel gemeenschapsgeld werd opgestart en beschreven werd als een heel goed project, een zeer slechte start kent? De haalbaarheidsstudies waren je van het, maar dat blijkt niet te kloppen. Wat is reden van het ontslag van de directeur en van het financieel managementbureau in deze zaak? We horen daar allerlei verhalen over. Wat is de echte reden voor het ontslag van de heer Nonneman die in deze sector heel wat ervaring heeft?

Welke factoren lagen aan de grondslag van de fundamentele wijziging van de beslissingen van de Vlaamse Regering van enerzijds 12 maart 2004 en anderzijds 16 december 2005? Vooral de rol die Lisom speelde, interesseert me. Lisom zou eerst de financier worden, maar dat leidde tot te veel risico's. Daarna zou Lisom de controleur worden van het hele verhaal. Hoe kan worden beweerd dat de exploitant van dit project meer dan 15 jaar ervaring heeft op een hoog niveau in de vrijetijds- en dagrecreatiemarkt in de wetenschap dat het Land van Ooit Drunen op 24 mei 2006 failliet is verklaard?

Wat zijn de gevolgen als het vooropgestelde aantal bezoekers niet wordt gehaald? Die vraag is eigenlijk niet meer relevant. Wat zijn de financiële gevolgen voor de overheid door het faillissement? Wie betaalt wat? In hoeverre komt de overheid tussen? Was de bedrijfseconomische haalbaarheid voldoende onderzocht? Het businessplan is voortdurend bijgesteld.

In een aantal nota's, onder meer van de Inspectie van Financiën staat, dat "er voldoende controlemechanismen moeten worden aangewend". Dat is de taak van Lisom. Welke controlemechanismen zijn aangewend? Heeft Lisom een audit uitgevoerd? Het gaat immers over een vrij fors bedrag aan gemeenschapsgeld. Hoe valt te verklaren dat de gronden een extra meeruitgave met zich

brachten van 1,5 miljoen euro? Op basis van welke juridische grondslag kreeg de nv Cordeel een vergoeding van 125.000 euro? Ik heb dat nergens kunnen vinden. Misschien was men bang voor een proces of zo.

Zal fase 2 van dit project worden opgestart, namelijk de bouw van een zwemparadijs met 170 vakantieverblijven of een hotel? Daar ligt immers 5 hectare grond te wachten. Ik hoor in de wandelgangen vertellen dat er aan Strabag nog 870.000 euro moet worden betaald. Het schijnt dat Lisom een miljoen euro bijkomende middelen vraagt in het kader van al datgene wat nog moet worden afgewerkt.

Mijnheer de minister, er is daar een archeologische site van 5 hectare. Daar heeft men 1 hectare van mogen opgraven, terwijl men het Gallo-Romeins verleden toch belangrijk vindt. Het park moest en zou er komen en er was geen tijd voor archeologische opgravingen, ondanks het feit dat de Vlaamse overheid dit belangrijk vindt. Als lokaal bestuur proberen we het decreet op het archeologisch patrimonium steeds toe te passen. Daar mocht het echter niet: er mocht maar 1 hectare worden opgegraven en de rest moest blijven liggen. Wat denkt u daarvan?

Klopt het dat er bij de administratie een regularisatiedossier ligt voor het pretpark? Dat zou door Strabag zijn ingediend. Er zou met andere woorden iets mis zijn met de bouwvergunning. Ik heb de indruk dat in dit dossier alles verkeerd is gegaan wat kon verkeerd gaan.

Ik hoop dat u een duidelijk antwoord geeft. De vragen die wij stellen, staan los van het strafrechtelijk onderzoek.

De voorzitter: De heer Vrancken heeft het woord.

De heer John Vrancken: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, het nadeel om als derde aan het woord te komen, is dat het meeste al is gezegd en gevraagd. Ik heb toch nog bepaalde bedenkingen. De meerderheid is nogal vriendelijk tegenover voormalig minister Dewael. Het minste dat we kunnen zeggen is dat hij boter op het hoofd heeft. Hij was minister in de Vlaamse Regering en haalde het project binnen. In Limburg doet men er nogal smalend over dat de koek werd verdeeld onder enerzijds de socialisten – om Steve Stevaert niet te noemen – met de Ethiasarena en anderzijds minister Dewael, die in zijn achtertuin in Tongeren het Land van Ooit wilde realiseren. Hij haalde het dossier met bijgaande fondsen binnen. Er zouden 250 personen worden tewerkgesteld maar uiteindelijk werden het er maar 160.

Ik wil graag citeren uit zijn toespraak van 1 juli 2006: “Deze Vlaamse openbare instelling werkte mee aan de optimalisering van de PPS-samenwerking. In het Plinius-project financierde Toerisme Vlaanderen een aantal marktstudies en financiële audits die de haalbaarheid van het project moesten toetsen.” Mijnheer de minister, hoe-

veel kostten die marktstudies en financiële audits? Wat hebben die opgebracht of was het louter papierwerk? De zusterfirma in Drunen werd in 2006 failliet verklaard en er werden bepaalde signalen uitgezonden zowel uit Nederland als Vlaanderen. Waarom is het project dan toch doorgegaan? Waarom werd het niet stilgelegd? Twee maanden na de opening gebeurde dat toch.

In dezelfde toespraak lezen we verder – en dat is uiterst verwonderlijk: “Mark en Marianne Taminau zijn al achttien jaar charmante gastheer en gastvrouw in het Land van Ooit in Drunen, het enige land waar de kinderen de baas zijn en de ouders moeten luisteren. Ze behoren tot de grootste exploitanten op het gebied van recreatie en ontspanning in Nederland en de Benelux. Hun jarenlange ervaring en kennis zullen ontegensprekelijk een garantie bieden voor de succesvolle toekomst van het Land van Ooit in Tongeren.” De actualiteit heeft natuurlijk het tegendeel bewezen.

De nv Plinius verklaart op 2 september 2007 dat de overheid geen euro kwijt is. Ik stel me daar vragen bij. In hoeverre is dat zo? Hoe zit het nu met dat hele project? Toerisme Vlaanderen is aandeelhouder van de nv Plinius Vastgoed. Er vloeide de voorbije jaren heel wat overheidsgeld naar het project. Kunt u meer toelichting geven bij de huidige situatie en de houding van Toerisme Vlaanderen? Hoe reageert u op het gegeven dat al geruime tijd werd gewaarschuwd dat het project niet rendabel was? Er zouden onder meer negatieve verslagen zijn van de Inspectie van Financiën. Geloof u nog in het hefboomproject dat is opgezet? Zal de tweede fase van het project ooit worden gerealiseerd? Welke rol zal Toerisme Vlaanderen hierin nog spelen? Gaat het project nog door in de huidige vorm? Dienen er zich bepaalde overnemers aan die het project willen overnemen maar er een andere bestemming aan willen geven? Vragen de overnemers nog bepaalde garanties van de Vlaamse overheid? De Vlaamse overheid is immers initiatiefnemer van het project.

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Mijnheer de voorzitter, collega's, zoals de heer Sauwens zegt, houdt het eenieder van ons bezig dat dit project is opgezet als een tewerkstellingsproject maar dat we nu 160 mensen naar huis moeten sturen. Mocht u eraan twijfelen, dit zijn zaken die iedereen die in Vlaanderen verantwoordelijkheid draagt, zeer diep raken. We kunnen alleen maar proberen om er verder zinvol mee om te gaan.

Ik wil eerst proberen om een aantal zaken op een rijtje te zetten. In alle ernst denk ik dat het debat vandaag niet beëindigd zal zijn. We zullen dit dossier samen verder blijven opvolgen, zoals we dat meestal met dit soort dossiers doen, al dan niet via rapportering van de LRM

(Limburgse Reconversie maatschappij) en Lisom. Daarnaast dienen er zich een aantal vervaldata aan. Ik zal proberen om zo volledig mogelijk te antwoorden. Ik verontschuldig me dan ook voor het feit dat ik misschien iets te uitgebreid ben, maar het laat me toe het hele verhaal nog eens te vertellen. Op die manier wil ik proberen om zo minutieus mogelijk, ook aan de hand van een aantal cijfers, dingen toe te lichten en te duiden. Zo krijgen we een zo groot mogelijk inzicht, los van een aantal opmerkingen aan het adres van collega's of oud-collega's.

Ik wil het eerst hebben over de voorgeschiedenis en de relatie tot de uitbouw van toerisme in de provincie Limburg. Ik ben ondertussen een ervaringsdeskundige geworden in deze regering. Van bij mijn aantreden in 1999, toen ik bevoegd was voor economie, kwam ik in contact met het LRM-dossier. Al heel snel kreeg ik een bijkomende opleiding in wat in 1987 tot stand was gekomen met het Toekomstcontract Limburg. Dat contract was door de verschillende betrokken overheden ondertekend, meer bepaald de federale regering, de Vlaamse Regering, het provinciebestuur van Limburg en de Europese Commissie. De grote doelstelling was om binnen 10 jaar de werkloosheid in Limburg op het niveau van de gemiddelde werkloosheid in Vlaanderen te brengen, via een sterke reconversie binnen de provincie Limburg als antwoord op de sluiting van de mijnen.

Om het door het Toekomstcontract beoogde doel te bereiken, was het volgens de ondertekenende partijen noodzakelijk om de toename van de werkgelegenheid in de privé-, industriële, tertiaire en openbare sector te stimuleren. Tevens was het de bedoeling om een verhoogde scholingsgraad van de Limburgse bevolking te realiseren. Uit een evaluatie in 1997 bleek namelijk dat de werkloosheid in Limburg de voorbije jaren sneller was gestegen dan het Vlaamse gemiddelde en dat het nog bestaande werkloosheidssurplus vrijwel volledig toe te schrijven was aan vrouwelijke werkloosheid, waarbij de categorie laaggeschoolden erg in het oog sprong. In 1997 stelde men dus vast dat wat men in 1987 met het Toekomstcontract naar voren had geschoven, niet was gelukt. De lage scholing en de hoge vrouwelijke werkloosheid vielen daarbij op.

Op basis van die evaluatie lanceerde de toenmalige gouverneur, mevrouw Hilde Houben-Bertrand, een actieplan voor Limburg in 1997. Dit actieplan werd in 1998 goedgekeurd. Het schoof een aantal hefboomprojecten naar voor met vijf prioritaire doelstellingen. Ik som ze op: het stimuleren van meer tewerkstelling, het maximaal ontsluiten van de provincie, het bewerkstelligen van een zorgzame samenleving, het behoud van het groene karakter van de provincie en het werken aan een lerende en slimme regio.

Tijdens een overleg van 28 maart 2000 tussen de toenmalige gouverneur en toenmalig minister-president

Patrick Dewael werd bevestigd dat de vijf vastgelegde prioriteiten van het actieplan Limburg ook voor de toenmalige nieuwe Vlaamse Regering behouden konden blijven. We zouden die proberen te vertalen in een aantal concrete dossiers die toen al in de mate van het mogelijke in uitvoering waren. Enkele voorbeelden zijn het programma met betrekking tot de kennismaatschappij en het optrekken van de scholingsgraad, meer bepaald het tUL-dossier (transnationale Universiteit Limburg). Voor meer tewerkstelling was er STAP, het Strategisch Toeristisch ActiePlan. Er werden ook een aantal aanvullende studies gemaakt over mobiliteit, afval en integratie van de energie- en watersector.

Ik wil met deze historische schets beklemtonen dat de plannen voor de aanwending van de reconversiegelden gegroeid zijn uit de beleidsorganen van de provincie Limburg zelf en dat het hier voor één keer niet gaat om jakobijnse uitvindingen vanuit Brussel, en zeker niet in hoofde van uw dienaar, vandaag de dag nog op post.

Bovendien werd door de beslissing van de provincieraad het actieprogramma ook breed gedragen door nogal wat maatschappelijke en politieke verantwoordelijken. Het was dan ook van daaruit dat STAP 2001-2006 werd geboren. Uit een toeristisch marktonderzoek van Belgisch Limburg ten opzichte van binnen- en buitenlandse concurrerende regio's uit 2001 bleek immers dat de provincie Limburg met haar cultuurhistorische en natuurlijke troeven nog verder kon doorgroeien, maar dat het zich onvoldoende kon onderscheiden met het toenmalige aanbod. De studie gaf ook aan dat Limburg met haar 1 miljoen bezoekers oftewel 4 miljoen overnachtingen – dat zijn cijfers van het NIS (Nationaal Instituut voor de Statistiek) uit 1999 – de tweede belangrijkste verblijftoeristische provincie van België was. Dit leidde tot directe tewerkstelling voor de toeristische sector van bijna 18.000 fulltime equivalenten, waarvan 83 percent laaggeschoolden en 62 percent vrouwen.

Deze vaststellingen en de overtuiging dat toerisme een katalysator kan zijn voor de typische tewerkstellingsproblematiek in Limburg, heeft geleid tot de opmaak van het STAP 2001-2006 dat op 20 juni 2001 op voorstel van de bestendige deputatie door de provincieraad werd goedgekeurd. Dit plan omvatte vier inhoudelijke ontwikkelingsthema's: de versterking van de cultuurhistorische beleving van Limburg, de toeristische ontsluiting van de vele aaneengesloten natuurgebieden, de ontwikkeling op het vlak van leisure en de verankering van het gezinstoerisme.

Voor de cultuurhistorische beleving van Limburg werd gekozen voor de verdere ontwikkeling van vijf in de streek geïntegreerde attractiepolen, met bijzondere aandacht en beleving van de ontwikkeling van Limburg door de eeuwen heen, van oudheid tot heden. Als

trekkers daarvoor zouden fungeren: het provinciaal Gallo-Romeins museum en het Pliniusproject in Tongeren, de abdij Herkenrode in Hasselt, Bokrijk/Oude Stad in Genk en de voormalige mijnsite in Beringen. Ondertussen is het project Bokrijk/Oude Stad afgevoerd en zijn de financiële middelen in ruime consensus geheroriënteerd naar het dossier Erfgoedlogies en Stedelijk Vrijetijdstoerisme.

In het najaar van 2001 stelde de LRM duidelijk dat ze de stuwende kracht wenste te blijven in de economische uitbouw van Limburg door het verstrekken van risicokapitaal enerzijds en anderzijds door op te treden als hetzij partner of initiatiefnemer bij het ontwikkelen van duurzame projecten rond onroerend goed, infrastructuur, industrieterreinen, toerisme en nutsvoorzieningen op de oude mijnterreinen en elders in Limburg.

De Vlaamse Regering formuleerde op 19 juli 2002 een kaderbeslissing waarin een beleidsvisie werd vastgelegd ten aanzien van de toekomstige rol van de LRM, rekening houdend met de financiële situatie op 31 december 2001. We hebben toen beslist dat de LRM verdere opdrachten op het vlak van verstrekken van risicokapitaal en de projectfinanciering moet voortzetten, de zogenaamde rendementsgebonden activiteiten. We hebben daarnaast beslist om een aantal strategische hefboomprojecten mee te laten financieren met niet noodzakelijk rendementsgebonden middelen van de LRM, de zogenaamde niet-rendementsgebonden activiteiten.

In elk geval wil ik er duidelijk de aandacht op vestigen dat ik als Vlaams minister van Financiën en Begroting er continu over heb gewaakt dat voor dergelijke PPS-projecten bij de financiële structurering werd voldaan aan de voornaamste ESR-95-criteria (Europees Stelsel van Rekeningen 1995) opgelegd door Eurostat. Dat is een beetje de rode draad door het hele verhaal. We moesten er vooral voor zorgen dat deze projecten waarbij we belangrijke LRM-middelen zouden activeren, niet mee zouden worden geconsolideerd door de Vlaamse begroting. De Vlaamse begroting kon die zeker in 2002 niet aangerekend zien in haar uitgaven.

En dan krijgen we van die begrippen zoals het dragen van marktrisico en het zorgen voor een institutionele eenheid, waarbij de risico's heel duidelijk werden geëffectueerd en waarbij de privépartner in geval van falen effectief zou delen in de verliezen. De pijn zou dus niet alleen bij de overheid terechtkomen.

De selectie van het Pliniusproject is niet blindelings gebeurd. Er zijn heel wat studies en marktonderzoeken aan vooraf gegaan. Ik ben bereid om de kostprijzen van die studies minutieus op te vragen en ze bij het verslag te laten voegen. Ik moet me daarvoor echter tot derden wenden.

Er zijn studies en marktonderzoeken gebeurd door Créneau nv uit Hasselt, Studiebureau Archipel nv uit

Koksijde, het Nederlandse bureau NRIT (Nederlands Research Instituut voor Recreatie en Toerisme), gespecialiseerd in toerisme en recreatie en het Nederlandse ZKA, gespecialiseerd in onderzoek naar bedrijfseconomische haalbaarheid. De finale opdracht werd toegekend aan Event Communications, een Engels bureau dat onder meer het In Flanders Field Museum terug tot leven gewekt heeft. Dat museum is wel een succesverhaal en kan vandaag uitstekende resultaten voorleggen. Het is een toeristische stimulans voor de stad Ieper.

Bovenop deze eigen studies en marktonderzoeken mogen we ook niet vergeten dat er een zeer aanzienlijke lening is toegestaan bij een van onze grootbanken. Voor zo'n bank zijn goedkeuring geeft aan een dergelijk kredietdossier voert hij zelf een grondige solvabiliteits- en rentabiliteitsanalyse uit. Ik kan me niet voorstellen dat banken dergelijke bedragen zomaar op tafel zouden leggen.

Het vernieuwde concept dat werd uitgetekend door Event Communications werd vervolgens door het Nederlandse Research Instituut voor Recreatie en Toerisme, het NRIT, nogmaals op zijn bedrijfseconomische haalbaarheid getoetst. Hieruit bleek dat het break-evenpoint bereikt wordt bij een jaarlijks bezoekersaantal van 200.000. Een bezoekersaantal van 250.000 werd als haalbaar geacht, waarmee de markt- en bedrijfseconomische haalbaarheid van het project werd aangetoond.

Het advies van de Inspectie van Financiën over de projecten die in de kaderbeslissing werden geselecteerd na het advies van de bestendige deputatie en de provincieraad luidt als volgt: "Gelet op de vele onduidelijkheden, open vragen en ontbrekende elementen over de juridische constructies, de afbakening van kosten en baten tussen privé en publiek, de aard en mate van rentabiliteit van de projecten, hetgeen allemaal te maken heeft met de hoogdringendheid waarmee deze projecten worden voorgelegd, meent de Inspectie van Financiën dat een vaste verbintenis om LRM-middelen ten bedrage van in totaal 49,1 miljoen euro in de voormelde projecten te stoppen onverantwoord zou zijn vanuit het oogpunt van behoorlijk bestuur. Hoogstens kan in deze fase een opdracht aan de LRM worden gegeven om te starten met een onderzoek volgens een vooraf bepaald aanvaardingstraject van de voorgestelde projecten. Indien dit traject met succes wordt doorlopen kan dan, telkens project per project of zelfs onderdeel per onderdeel, fase na fase een concrete verbintenis door de LRM worden aangegaan en dit telkens op uitdrukkelijke beslissing van de Vlaamse Regering." Uit dit advies blijkt duidelijk dat de Inspectie van Financiën zeer kritisch stond tegenover de investeringen in deze vijf projecten. Zij adviseerde de Vlaamse Regering bijkomende studies en opdrachten te laten uitvoeren. Dit advies gold voor alle projecten die op dat ogenblik werden geselecteerd. Zij zijn een voor een afgewogen, en werden vervolgens on hold of in werking gesteld.

Op basis van dit advies is via een Europese bekendmaking een oproep gelanceerd tot de kandidaten. De resultaten van deze oproep hebben zich voor Plinius geconcretiseerd in een voorstel dat voor het eerst aan de Vlaamse Regering werd voorgelegd op 12 maart 2004, dus bijna twee jaar na de kaderovereenkomst. Op dat ogenblik waren de LRM en Lisom nog één. Vervolgens is Lisom opgericht om dit soort niet-rendementsgebonden projecten voor haar rekening te nemen.

Lisom stelde een nota op en legde die op 12 maart 2004 voor aan de Vlaamse Regering. Daarbij werden de resultaten van de eerste drie fasen voorgelegd, met het voorstel om exclusief met Strabag Development BV verder te gaan. Voor de verdere thematische uitwerking van het concept en voor de latere exploitatie van het park, bracht Strabag Land van Ooit aan. Strabag heeft de privépartner gekozen voor de exploitatie van het park. Strabag was op dat ogenblik trouwens de enige kandidaat die na afloop van de tweede fase een indicatie gaf van het financieringsplan dat op basis van het dan nog te ontwikkelen ondernemingsplan zou moeten worden verfijnd.

Het financieringsplan dat op dat ogenblik voorlag, bestond uit drie vennootschappen. De eerste vennootschap was Plinius nv. Daarin zou 17 hectare grond worden ingebracht door Toerisme Vlaanderen voor een waarde van 1,1 miljoen euro. Er zou ook 5 hectare grond worden ingebracht door het autonoom gemeentebedrijf Tongeren ter waarde 0,3 miljoen euro. Verder zou een dividend van de LRM van 7,1 miljoen euro worden ingebracht, en 2 miljoen euro kapitaal door Lisom.

Plinius Vastgoed nv is de werkvennootschap waarin Lisom opnieuw 3,9 miljoen euro zou inbrengen. Plinius, de eerste nv die de gronden zou verwerven, zou de erfpacht inbrengen op de gronden. Er zou kapitaal worden ingebracht door de privépartners Strabag en het Land van Ooit.

Het Land van Ooit was de derde vennootschap die met Plinius Vastgoed een BTW-leaseovereenkomst zou sluiten met een gekapitaliseerde vennootschap ter waarde van 1 miljoen euro.

Op 4 maart 2004 bracht de Inspectie van Financiën hierover een gunstig advies uit. Zij maakte daarbij wel een aantal opmerkingen en randvoorwaarden. Zo moest de definitieve gunning van het project aan Strabag-Taminiau formeel gemotiveerd worden aan de hand van de gunningcriteria. Het dossier moest daarvoor de beslissing van de Vlaamse Regering mee worden aangevuld. Daarnaast moesten voor de opstart van het PPS-project een aantal voorwaarden uit het advies van de gedelegeerd bestuurder vervuld zijn. Op dat moment was dat Roland Aerden van Lisom. Verder moest rekening worden gehouden met de investeringsbegroting en het evenwicht tussen de privé- en publieke partners.

Verder moesten de rendementen in gelijke mate tegemoetkomen aan de privé- en aan de publieke sector. Tot slot kwam het Gallo-Romeins thema niet zo sterk aan bod in het concept Land van Ooit als oorspronkelijk was gepland. Dat is volgens mij een van de redenen van het niet slagen van het project, en daarvoor hoef ik geen ervaringsdeskundige te zijn.

De heer Johan Sauwens: Te veel of te weinig Romeins?

Minister Dirk Van Mechelen: Te weinig. Ik was niet aanwezig bij de opening, maar toen ik hoorde wat er zoal wordt getoond, stelde ik vast dat dit aspect geen essentieel onderdeel was, hoewel dat wel was vooropgesteld.

De heer Jan Peumans: Mijnheer de minister, ik heb hier een brief van Plinius nv die is ondertekend door de voorzitter, mevrouw Carmen Willems. Zij schrijft op 13 juli 2007 aan de uitbater: "Verder geven de reacties duidelijk aan dat het park een identiteit mist. Zo wordt het Romeinse luik ronduit teleurstellend genoemd. De twee belangrijkste attracties in dat deel blijken overigens meer niet dan wel te werken."

Ik vind het een nogal merkwaardige gang van zaken dat de voorzitter van Plinius zoiets een maand na de opening van het park schrijft aan de uitbater, terwijl ze een aantal andere zaken zelf mee heeft goedgekeurd.

Minister Dirk Van Mechelen: Op 4 maart 2004 was er dus een gunstig advies van de Inspectie van Financiën, weliswaar met voorwaarden. Op basis daarvan heeft de Vlaamse Regering op 12 maart 2004 beslist om akte te nemen van het businessplan van Plinius. De Vlaamse Regering heeft een aantal opdrachten gegeven om ervoor te zorgen dat de projecten, of dat nu Herkenrode is, het Gallo-Romeins museum, de Grenslandhallen of het Nationaal Park Hoge Kempen, ESR-95-neutraal worden gefinancierd. Dat moet gebeuren via een kapitaalverhoging van 9,4 miljoen euro bij Lisom en via een LRM-dividend dat rechtstreeks wordt uitgereikt aan Plinius nv.

Via deze beslissing kreeg Lisom de opdracht om het project verder te realiseren conform de beheersovereenkomst die was afgesloten met de Vlaamse Regering. Na de beslissing van 12 maart 2004 heeft Lisom de onderhandelingen met Strabag voortgezet. De beslissing moest worden aangepast aan een aantal voorwaarden die de Vlaamse Regering had gestipuleerd.

Ik zal nog wat verder ingaan op het definitief financieel schema dat zich geleidelijk heeft ontwikkeld. Lisom nam dus een kapitaalparticipatie in zowel Plinius als Plinius Vastgoed. Lisom heeft beslist om geen rechtstreekse participatie te nemen in Plinius, noch in Plinius Vastgoed omdat ze meende dat Plinius er geen enkel belang bij had om daardoor verbonden te worden met de

oprichtersaansprakelijkheid gedurende de eerste drie jaar van het project. Met andere woorden, Lisom heeft enkel gefungeerd als een vehikel dat de financiële middelen van de LRM heeft doorgegeven aan een nieuwe constructie.

Intussen was ook bekend dat er EFRO-steun was toegekend. Die steun werd toegevoegd aan het kapitaal van Plinius. Uiteindelijk werd Plinius Vastgoed opgericht. Dat betekende vanzelfsprekend een wijziging van de kapitaalstructuur om te komen tot een vennootschap waarbij de verhouding tussen de privépartner en de publieke partner in het kapitaal kleiner was aan de publieke zijde dan aan de privézijde. Als we de optelsom maken van de kapitaalbreng van de publieke partner, dan zien we dat Plinius nv haar gronden inbracht die werden gevaloriseerd voor een waarde van 1.670.000 euro. Uiteindelijk werd Strabag partner in het kapitaal voor 1,5 miljoen euro, alsook Dea Dia nv waarmee Plinius nv een leasecontract wilde afsluiten voor 0,25 miljoen euro. Door deze kapitaalstructuur krijgen we een verhouding van 49 percent voor de publieke partner en 51 percent voor de privépartners. De privépartners gingen op hun beurt als vennootschap een lening aan bij de Fortis Bank voor 6,5 miljoen euro, waarvan vandaag 6 miljoen euro is opgenomen, en een achtergestelde lening van 3,4 miljoen euro die door Lisom werd verstrekt. Op die manier kregen we een match van 1-1 tussen de publieke en de privépartners.

Als we die verhouding vergelijken met het initiële schema inzake de kapitaalbreng van Plinius Vastgoed in 2004, dan zien we dat het dividend dat oorspronkelijk was geraamd op 9,6 miljoen euro, in maart 2004, uiteindelijk 9,1 miljoen euro bedroeg. Het verschil van 500.000 euro werd gecompenseerd door een vermindering van het bedrag dat Lisom ter beschikking stelde.

Op basis van deze financiële constructie is er een bancaire lening aangegaan bij Fortis en heeft Lisom haar inbreng omgezet van een kapitaalbreng naar een achtergestelde lening. Op die manier kregen we een ESR-neutrale constructie waardoor we een consolidatie met de Vlaamse begroting konden vermijden.

Mijnheer Peumans, ik heb nog wat informatie opgevraagd over de gronden die werden verworven door Toerisme Vlaanderen. Dat is gebeurd via onteigening. Het bedrag voor de onteigening bevat de venale waarde van de gronden die de vrederechter in zijn vonnis van 17 december 2004 vaststelde op 7,49 euro per vierkante meter. Vanzelfsprekend werd dit verhoogd met een bijkomende economische schadevergoeding, een vergoeding voor eventuele opstallen en de ontruimingsvergoeding. Om die reden kan de vergoeding variëren van perceel tot perceel, afhankelijk van het gebruik van de gronden.

Mijnheer de voorzitter, ik wil ingaan op een aantal vragen die waren aangekondigd. Voor de andere vragen houd ik me beschikbaar om verder onderzoekswerk te doen.

In dit project hebben we steeds drie krachtlijnen aangehouden. Het gaat vanzelfsprekend over overheids-geld en over reconversiemiddelen die bij de LRM aanwezig waren. Er zijn een aantal hefboomprojecten naar voren geschoven. Er is een aparte financieringsconstructie, de nv Lisom, die werd opgericht om de gelden op een ESR-neutrale wijze in deze projecten te beleggen. Het spreekt voor zich dat we gepoogd hebben om deze dossiers met de nodige voorzichtigheid te behandelen en voor beslissing aan de Vlaamse Regering voor te leggen. Ik kan niet genoeg benadrukken dat het hier gaat over publiek-private samenwerking waarbij we in zee zijn gegaan met de privésector. Een bedrijf als Strabag is toch niet van het minste, zelfs op Europees niveau. Strabag is een privépartner gaan zoeken, meer bepaald Dea Dia – we praten dan over de periode 2004-2005 – om dit project te realiseren. Dat is dus lang voor het verhaal in Nederland in 2006 naar boven is gekomen.

Mijnheer Peumans, u had een vraag over het ontslag van de directeur. U zult mijn houding wel willen begrijpen: met de directeur van de nv Dea Dia had ik geen contacten, laat staan dat ik enig toezicht op hem had. Er loopt momenteel een gerechtelijk onderzoek. We mogen niet vergeten dat de exploitant niet alleen in faling is gegaan, maar dat er sprake is van frauduleus faillissement. Dat maakt het dossier extreem complex.

De snelle doorstart die eind augustus even naar voren werd geschoven, moet met de nodige omzichtigheid worden behandeld. Deze vennootschap is zeer zwaar belast, laat ons daar heel duidelijk in zijn. Er is een Europese oproep gelanceerd waarbij kandidaten zich tot 15 november kunnen aanmelden. Daarna kan worden nagegaan in welke mate ze bereid zijn om een doorstart te doen of een wijziging van het park door te voeren.

Mijnheer Sauwens, u hebt een vraag gesteld over de catalogus die werd uitgegeven. Ik heb hem opgevraagd en gekregen. Ik zal een exemplaar overmaken aan het secretariaat opdat u dat zou kunnen inkijken.

Dan was er nog een vraag over het kapitaal van 12 miljoen euro van Plinius dat dan een lening bij Fortis is geworden. Bij het inschrijven van Strabag was dat ook gemeld. Ik citeer letterlijk omdat het niet onbelangrijk is: “Strabag stelt na verduidelijking, d.d. 20 oktober 2003, een realistische en comfortabele financiering voor. (...) Vanaf deze beslissing zal Strabag het gehele investeringskapitaal committeren zolang er geen andere bancaire en/of institutionele investeerder werd gevonden.”

Het was initieel de bedoeling om te werken via vastgoedcertificaten. Eenieder die dit instrument kent, weet dat dit een vrij dure manier van financieren is om dat daarop redelijk hoge rendementen worden gevraagd. Een bancaire lening is een goedkopere oplossing op

voorwaarde dat die lening wordt toegestaan. Uiteindelijk is die toegestaan en is ervoor geopteerd om dit krediet onder meer bij Fortis aan te gaan.

Dan was er nog een vraag over de dading die is afgesloten met de firma Cordeel. Ik zal opnieuw een document ter beschikking stellen van de commissie. In dat document heeft de nv Plinius geantwoord aan het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, aan de Inspectie van Financiën. Daarin zijn argumentaties te vinden om te komen tot een som van 125.000 euro. Die som werd opgedeeld in 100.000 euro en 25.000 euro. De nv Plinius heeft dit uiteindelijk uitgekeerd als schadevergoeding aan de nv Cordeel. Het is misschien interessant voor het dossier dat ik dit toevoeg aan de stukken.

Mijnheer Vrancken, in verband met uw vraag over toerisme neem ik aan dat het antwoord van minister Bourgeois u ondertussen bereikt heeft. Ik heb er een kopie van meegebracht. Ik zal het aan het commissiesecretariaat bezorgen. Misschien kan er onmiddellijk een kopie worden gemaakt voor u, want als vraagsteller hebt u uiteraard het recht om dit antwoord als eerste te krijgen.

Er werd nog een vraag gesteld over de controlemechanismen bij de vennootschap. Ik zal nog een document ter beschikking van de commissie stellen. Het werd me overgemaakt op 9 juni 2005. We hebben het opgevraagd aan de toenmalige nv LRM – u ziet hoe snel alles verandert. We hebben toen gevraagd hoe alles in elkaar zat. Het is een nota gericht aan ‘de heer Van Mechelen, minister van het Economisch Overheidsinstrumentarium’ met als titel ‘controlemechanismen van het Plinius-project’. De nota gaat over een aantal juridische structuren, controlemechanismen op het niveau van Lisom en van Plinius, extra controlemechanismen tijdens de uitvoering van de werken en extra controlemechanismen tijdens de exploitatie, die slaan op het feit dat zowel voor nv Plinius als door nv Plinius Vastgoed een bedrijfsrevisor werd aangesteld om de boekhouding van de beide vennootschappen te onderzoeken.

Mijnheer Peumans, in opvolging van deze aangekondigde controlemechanismen, stel ik voor, om formeel de vraag te stellen – maar u begrijpt dat we daarmee bezig zijn – dat men eens evalueert in welke mate de controlemechanismen die in de nota van 9 juni 2005 werden aangekondigd, gewerkt hebben en wat de bevindingen waren. Ik kan ze daarna ook aan u meedelen.

Hoe moet het nu verder? Het spreekt vanzelf dat we dit dossier maximaal zullen blijven volgen via de tussenliggende structuren die hun verantwoordelijkheid moeten en zullen dragen. Voor er absolute klaarheid en duidelijkheid is over de bestaande schulden en over wat uiteindelijk opgevraagd zou kunnen worden, ben ik niet van plan om ook maar 1 euro bijkomend Vlaams geld te verschaffen. Ik wil eerst volledige transparantie.

Door de nv Plinius werden de facturen die opeisbaar waren gesteld, betaald. We mogen ook niet vergeten dat nv Plinius heeft gezorgd voor de aankoop van de gronden en voor de uitrusting ervan, voor de infrastructuur. Ik heb het nu over wegenwerken, rioleringswerken, de aanleg van de parking en dergelijke meer. Die projecten werden uitgevoerd. Ze zijn aanwezig. Ik neem aan dat ze niet kunnen worden meegenomen om ze ergens anders te leggen. De investering is gebeurd en het geld werd gebruikt, maar de infrastructuur is ter plaatse aanwezig.

Hoe is de situatie op dit ogenblik bij nv Plinius? Bij mijn weten, maar ik neem aan dat dit dag na dag evolueert, zijn er momenteel twee grote schuldeisers van nv Plinius Vastgoed. De aannemer Strabag heeft een schuldvordering uitstaan bij nv Plinius Vastgoed voor een bedrag van circa 2,3 miljoen euro. We denken dat het om 2.370.000 euro gaat. Fortis heeft een krediet toegestaan van 6,5 miljoen euro, waarvan 6 miljoen euro werd opgenomen. Dit zijn openstaande facturen van twee belangrijke partners in het project. Op dit ogenblik zijn ze niet opeisbaar gesteld in hoofde van nv Plinius Vastgoed. Zowel Strabag als Fortis Bank zijn dus in overleg met Plinius een overeenkomst aangegaan en daarbij geven ze nu alle kansen aan de oproep van 15 november om te bekijken wat de mogelijkheden zijn.

Laat me heel duidelijk zijn: indien de overnemer niet gevonden wordt, moet er vanzelfsprekend opnieuw worden gekeken naar de houding van deze twee grote schuldeisers. Het spreekt vanzelf dat op het ogenblik dat zij de bedragen opeisbaar stellen voor betaling, de druk op nv Plinius Vastgoed onhoudbaar wordt en dat het faillissement van nv Plinius Vastgoed zou kunnen worden aangevraagd. Laat het duidelijk zijn dat ik nu in voorwaardelijke wijs praat. De twee hebben op dit ogenblik de schulden niet opeisbaar gesteld.

Als we deze redenering doortrekken, spreekt het vanzelf dat naast de 3,4 miljoen euro van Lisom, gelden die werden gebruikt voor de bovenbouw – de infrastructuur werd geleverd door Plinius, de bovenbouw bestaat uit de gebouwen, de toestellen en de aanleg van het park – drie partijen zijn die hun middelen kunnen opvragen. Ik ga ervan uit dat Lisom dat als laatste zal doen. Alles zal dus afhangen van de houding van Fortis en Strabag, twee spelers waarmee nu door Plinius nv wordt gepraat.

Mijnheer de voorzitter, veel zal afhangen van wat rond 15 november op tafel ligt en hoe ermee omgegaan zal worden, maar eens ik zelf duidelijkheid heb, zal ik u spontaan verwittigen en zal ik, al dan niet samen met Lisom, dit zo snel mogelijk aan het parlement rapporteren.

De voorzitter: De heer Sauwens heeft het woord.

De heer Johan Sauwens: Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor het uitgebreide antwoord. Ik moet wel zeggen dat hij mij een beetje ontgoochelt, omdat hij tijdens zijn lange betoog heeft gezwegen over de uiteindelijke verantwoordelijkheid. Men kan niet ontkennen dat in dit dossier overhaaste beslissingen werden genomen om, in het licht van de verkiezingen, per se juni 2007 te halen. Er werd onvoldoende voorzichtigheid en voorzorg aan de dag gelegd in dit dossier.

Mijnheer de minister, ik heb u zowel schriftelijk als mondeling gevraagd naar de rol van uw regeringscommissaris in dit dossier. Heeft hij aan u gerapporteerd? Heeft hij regelmatig contact met u opgenomen? Wat was zijn standpunt in deze zaak? Het is immers uiteindelijk via de regeringscommissaris dat u en de Vlaamse Regering een inbreng kunnen hebben in dit soort van verzelfstandigde vennootschappen.

Voor het overige noteer ik dat we een uitgebreid verslag zullen krijgen, en dat we de antwoorden op de vragen die nu niet mondeling werden gesteld, in de loop van de volgende dagen via het commissiesecretariaat zullen ontvangen. We zullen ook de prospectus krijgen. Binnenkort kunnen we dus, samen met u, het dossier verder opvolgen.

Minister Dirk Van Mechelen: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Sauwens, de kaderbeslissing werd genomen op 19 juli 2002. Daarbij hebben we de projecten geselecteerd in uitvoering van het Strategisch Actieplan. Op dat ogenblik wisten we wat we deden. Uiteindelijk heeft dit geleid tot een beslissing op 12 maart 2004. Het dossier werd me aangeleverd in de zomer van 2005. Ik heb het toen niet geagendeerd omdat we er niet door geraakt zijn. De volgende maanden werden gebruikt voor verder overleg. Het werd pas geagendeerd op 16 december 2005. De Vlaamse Regering heeft het project toen goedgekeurd en heeft het licht op groen gezet.

Als we bepaalde zaken hadden moeten weten, dan neem ik daar, samen met de collega's, de verantwoordelijkheid voor op. Zeggen dat we overhaast gewerkt hebben, is echter fout.

Over de rol van de regeringscommissarissen en van mezelf, kan ik zeggen dat er de beslissing was om de gelden te affecteren, 41,9 miljoen euro voor deze projecten. Daarnaast was er vanzelfsprekend de kaderbeslissing en was er de hele besluitvorming die door Lisom moest doorlopen worden. Het was de raad van bestuur van Lisom die de dossiers heeft ontwikkeld. Ik heb er samen met de regeringscommissaris altijd over gewaakt dat we een constructie maakten die ESR-neutraal was, omdat ik doodsbenauwd was om dit in mijn begroting binnen te krijgen. De matching voor het Gallo-Romeins museum is 33 percent, waarbij we ten opzichte van de 4,5 miljoen euro die Vlaanderen investeert via het vehikel, een financiering hebben van 4,5 miljoen euro vanuit

de provincie en nog eens 4,5 miljoen euro EFRO-geld, dat we gelukkig in twee vakken mogen delen – maar als we dit soort ESR-constructies zouden blijven opzetten, zou Eurostat ons ongetwijfeld op de vingers tikken. We deelden allen dezelfde bezorgdheid. We wilden proberen om het geld via dit soort systemen te activeren. Hierover heb ik samen met de regeringscommissaris altijd gewaakt. Hierover werd uitvoerig overleg gepleegd, ook op het kabinet.

Als u me vraagt of de regeringscommissaris zich heeft beziggehouden met het onderzoeken van de bekwaamheid van Dea Dia nv om van het project een succes te maken, dan is het antwoord 'neen', maar dat was ook niet zijn taak. Zijn job bestond eruit om erover te waken dat het geld op een ESR-neutrale manier werd aangewend via Plinius en Plinius Vastgoed. Het was natuurlijk veel plezieriger geweest als het een succes was geworden zoals Plopsaland, maar dat is niet het geval.

De heer Jan Peumans: Mijnheer de minister, degenen die u adviseerden in de nota aan de Vlaamse Regering, hebben het u wel gezegd. Als aan een consultant 120.000 euro wordt uitgegeven, dan moet u die consultant ter verantwoording roepen. Ik heb het over de heer Coenen van Aleph. In nota's aan de regering gaf hij gunstig advies. Hij stelde dat Dea Dia en het Land van Ooit je van het waren.

Minister Dirk Van Mechelen: Dat is inderdaad zo. De adviezen werden geschreven, en op basis van die adviezen hebben wij een beslissing genomen. Misschien kunnen we vaststellen dat het advies niet deugdelijk is, maar dan wil ik ter vrijwaring inroepen dat met het inschakelen van Events Communication nogal wat knowhow aan de dag werd gelegd. Als het project gelukt was, dan zaten we hier nu waarschijnlijk niet. Het is niet gelukt, en dat heeft allerhande gevolgen.

Laat me heel duidelijk zijn over het probleem met Dea Dia. Zoals het zich vandaag aankondigt, gaat het om een frauduleus faillissement. Het moet anders worden bekeken dan een normale exploitatie die, bijvoorbeeld door een trage opstart, liquiditeitsproblemen zou krijgen. Dat zijn twee verschillende zaken. Het gerecht moet zijn werk doen. Geruchten doen de ronde dat er kapitaal werd onttrokken aan de vennootschap. Als dat klopt, dan kan het financieren en het rendabel maken, en het overbruggen van de opstartperiode niet gegarandeerd worden omdat het kapitaal weg was. Dat moet nu blijken uit het onderzoek en heeft niets te maken met de studies die op voorhand werden gemaakt. We zouden nu kunnen laten bestuderen of, indien het kapitaal er wel was geweest, de zaak wel rendabel was geworden, maar dat is volgens mij zonder voorwerp.

De feiten zijn er. Het is belangrijk om te zeggen dat het geld dat Plinius heeft geïnvesteerd, in infrastructuur

zit – die ligt daar. Dat ze in Tongeren ligt, so what, het gaat om een beslissing die de voorbije jaren door de regering werd genomen en die duidelijk berust op beslissingen die werden aangedragen uit het hefboomproject. Ook de opbouw werd gerealiseerd. Het zal een heel grote uitdaging zijn om te beslissen wat er met het kolossale gebouw moet gebeuren. Kan het gerentabiliseerd worden? Ik weet dat daarover gesprekken aan de gang zijn. Kijken we naar wat in Plopsaland is gebeurd toen er een media-partner aan boord klom.

De heer Jan Peumans: Ik ben in Plopsaland Coö in Wallonië geweest. U moet eens gaan kijken hoe professioneel het concept werd uitgewerkt, samen met onder meer RTL-televisie. Over het concept Land van Ooit wisten we op voorhand dat het gedoemd was om te mislukken. U vertelt het verhaal vanuit uw standpunt. Ik bekijk het vanuit een ander standpunt, en ik zeg dat de doelstellingen voortdurend werden gewijzigd omdat het project er koste wat kost moest komen.

De toestand is heel spijtig voor de mensen die er werkten. Ik ken mensen die hun job hebben opgezegd om daar te kunnen werken. Ze staan nu op straat. Het project werd steeds als de hemel op aarde voorgesteld. Nochtans waren er conflicten met de buurt. Niemand was er gelukkig mee, maar het moest en zou er komen.

Als landschapsliefhebber blijf ik erbij dat het een schande is wat er in de nota over het toerisme staat. Men heeft het over het toeristische belang van Limburg en Haspengouw, maar toch wordt er zo'n lelijk ding neergepoot. Ik weet niet of u het kent. Ik wil u wel eens uitnodigen om het samen te gaan bekijken. U zult zich een aap schrikken als u het ziet.

Plopsaland in Hasselt heeft 500.000 bezoekers, maar het is een concept dat aanslaat. Iedereen kent het, en zeker de kinderen: ze kennen K3 en noem maar op.

Minister Dirk Van Mechelen: Ik heb geen weet van een regularisatieaanvraag die door Strabag zou zijn ingediend. Ik zal dat nagaan.

De heer Jan Peumans: Mijnheer de minister, ik dank u in elk geval voor uw antwoord. U kunt altijd heel breedvoerig antwoorden, dat siert u. Ik vraag me alleen maar af hoe men een nieuwe doorstart zal geven aan dit project. Ik lees er allerlei dingen over. De eigenaars van Bobbejaanland, een aantal Spaanse groepen, zien er misschien wel brood in. Ik hoop het.

Ik blijf natuurlijk nog met een aantal vragen zitten, maar misschien heb ik uw antwoorden niet gehoord. Hoe zit het met het regularisatiedossier?

Minister Dirk Van Mechelen: Ik heb net gezegd dat ik er geen weet van heb dat er bij de buitendienst Limburg

een regularisatieaanvraag zou zijn ingediend. Het spreekt vanzelf dat één telefoontje volstaat om dat te weten te komen. Ik zal u via het commissiesecretariaat op de hoogte brengen.

De heer Jan Peumans: Ik veronderstel dat u op de andere vragen niet direct een antwoord kunt geven, zoals op die over het archeologisch onderzoek.

Minister Dirk Van Mechelen: Het archeologisch onderzoek heeft heel veel geld gekost en was een heel zware belasting voor Plinius nv als vennootschap. U weet dat we in de commissie voor Ruimtelijke Ordening en Ruimtelijk Erfgoed al 2 à 3 jaar werken aan de implementatie van het Verdrag van Malta, waarin dit soort onderzoeken wordt gesolidariseerd en wordt betaald door enerzijds de overheid en anderzijds de privésector. Het is natuurlijk afschuwelijk dat in bepaalde regio's in Vlaanderen, zoals de streek van Tongeren, geen spade in de grond kan worden gestoken zonder dat er grote bijkomende kosten moeten worden gemaakt. Bij mijn weten waren er verschillende werkvergaderingen ter plaatse. Er werd toen afgesproken wie welk archeologisch onderzoek zou doen. Bij mijn weten kwamen de afspraken in consensus met de diverse betrokken diensten tot stand. Er werden serieuze kosten gemaakt.

De heer Jan Peumans: U noemt dat 'in consensus'. Ik ben ook actief in de archeologische sector. Ik heb vernomen dat de mensen onder druk werden gezet. Ze kregen te horen: "Het moet zo vlug mogelijk opengaan, dat ding. We houden ons met die flauwekul niet bezig." Ik heb dus andere signalen ontvangen.

Minister Dirk Van Mechelen: Mijnheer Peumans, ik laat dat voor uw rekening. Ik kan u alleen maar zeggen dat ik mijn medewerker naar een van die vergaderingen heb gestuurd. Hij is zelf archeoloog en hij weet dus waarover hij praat.

De voorzitter: De heer Vrancken heeft het woord.

De heer John Vrancken: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw uitvoerige antwoord. U hebt bepaalde vragen van mij beantwoord, maar niet alle. Ik heb begrepen dat u het antwoord op de vraag hoeveel de studies gekost hebben, schriftelijk zal overmaken. Ik vraag me af wat de waarde van de studies is. Ik kan me voorstellen dat de prijs niet laag zal zijn. Over het resultaat van de studies kunnen we ons toch wel bijkomende vragen stellen.

Een antwoord op de vraag hoe het nu staat met het project, hebt u wel gegeven, maar niet in detail. Zal het huidige concept blijven bestaan, of komt er een nieuwe bestemming? U hebt ook niet geantwoord op de vraag of de overnemers of degenen die het project voortzet-

ten, enige garantie hebben gevraagd aan de Vlaamse overheid. Het is toch wel belangrijk dat iemand die zo'n project overneemt, bepaalde garanties vraagt, tenzij hij zelf alle risico's wil dragen.

U haalde daarstraks aan dat de gouverneur van Limburg in 1997 een actieplan heeft vooropgesteld met betrekking tot de lage scholingsgraad van Limburg en de hoge werkloosheid van vooral de vrouwelijke werkende bevolking. In hoeverre heeft dat actieplan en het hefboomproject Land van Ooit in Tongeren iets opgebracht? U hebt het over de tewerkstelling van vrouwen. Hoeveel vrouwen van 160 werknemers zijn er tewerkgesteld?

U hebt het over het respect voor het groene karakter van Limburg als een van de parameters die deel uitmaken van het actieplan. We stellen vast dat hier, en dat heeft collega Peumans al meerdere malen aangeduid, het groene karakter helemaal niet is gerespecteerd. Er werd een industrieel complex neergezet en het ietwat aangekleed als een atrium. Er is heel veel groen teloorgegaan. Er was helemaal geen respect voor het groene karakter van de omgeving, om nog maar te zwijgen over de reacties van de omwonenden. Men sprak over een mastodont in de natuur, overlast bij het parkeren en zo meer.

De kritiek op het resultaat luidt dat er te weinig historische elementen met betrekking tot het Romeinse verleden zijn aangebracht in het project. Waarom werd niet geopteerd voor een andere formule? Waarom werd geen rekening gehouden met de reacties in de aanloop van de concretisering van het project? Waarom werd niet gekozen voor een wetenschappelijk project zoals in Mechelen, en het historisch goed gesitueerd?

U haalt een aandachtspunt aan, de PPS-formule, en stelt dat Strabag een belangrijke speler is. De inbreng van Strabag is echter gereduceerd tot 1,75 miljoen euro. Men vertrekt van een veel hoger bedrag om het vervolgens te reduceren. Daar stellen we vragen bij.

Ik heb nog twee belangrijke bijkomende concrete vragen over het dossier. Heeft de Vlaamse Regering zich burgerlijke partij gesteld in dit dossier? Zijn de schulden van de Vlaamse Gemeenschap gewaarborgd in dit project?

Ik kondig ook een motie aan.

Minister Dirk Van Mechelen: Ik zal de exacte prijzen van de studies opvragen. Dat heb ik al gezegd.

Ik hou mijn hart vast voor de doorstart van het project. Ik durf er op dit moment geen euro op inzetten. Het enige wat ik kan zeggen is dat nu al zestien partijen hun interesse hebben laten blijken. Voorts kan ik er niets concreets over zeggen. Ik houd rekening met een worst-casescenario. Er is nog heel wat overleg nodig.

Het Vlaamse Gewest heeft geen garanties verstrekt. We hebben vanzelfsprekend wel geparticipeerd. Voor Vlaanderen, Limburg en Tongeren is de infrastructuur nu aanwezig. De vraag is wat ermee zal gebeuren en op welke manier men het met een zo groot mogelijk maatschappelijk rendement kan aanwenden.

De vraag hoeveel van de 160 mensen vrouwen waren, klinkt vandaag wat cynisch. Wie het park heeft bezocht, weet dat er nogal wat vrouwen werkten en mensen zonder universitair diploma. Men wenste net duurzame activiteiten te creëren voor laaggeschoolden. Het duurzame aspect is fout gelopen. Ik ben grootmoedig genoeg om dit onder ogen te zien.

Ik zal nu ook een studie opvragen over Flanders Fields. Daar is dezelfde formule wel succesvol geweest. Ik weet niet hoe de studies zijn vertaald. Strabag zoekt een privépartner, maar is intussen in falings. We zullen daar nog van horen, vrees ik.

De heer Johan Sauwens: Ik heb mij in het dossier verdiept toen de tennishal werd gebouwd en er vanuit Tongeren nogal wat verzet tegen was. Uit de literatuur blijkt dat de Pliniusbron van Tongeren in de 19e eeuw omwille van zijn geneeskrachtige werking veel bekender was dan de source de Barisart in Spa, die later volledig is geïndustrialiseerd. Het terrein heeft dus wel degelijk een historische waarde.

U zegt dat er zestien kandidaten zijn. Sommige kwatongen beweren dat Tongeren op een elegante manier een evenementenhal heeft laten bouwen zonder er zelf iets voor te betalen.

De vraag is of er nog toeristische projecten die tewerkstelling genereren en een toeristische meerwaarde bieden voor Zuid-Limburg en de hele provincie, worden ingediend, ook na deze onzalige maanden. Of gaat het om een loutere immo-operatie die in een laatste fase verkeert? Dan staan we ver van het initiële project.

De heer Jan Peumans: Zijn er al uitgaven gedaan voor de tweede fase?

De heer Eric Van Rompuy: Ik heb met veel interesse geluisterd naar de interpellaties. Ik ben in de jaren negentig in de periode na de KS (Kempische Steenkoolmijnen), als Vlaams minister betrokken geweest bij de economische reconversie in Limburg. Als ik naar de discussie luister, stel ik vast dat er een pak geld in Limburg is en men dat geld absoluut in het kader van de reconversie wil besteden. Als niet-Limburger, en als econoom, stel ik vast dat men projecten zoekt om geld te kunnen uitgeven.

Dat behoort niet tot de taken van de overheid. Ik hoor allerlei zaken die ik niet ken: Hoge Kempen, Gallo-

Romeins museum, allerlei Lisomprojecten. Men heeft de middelen en zoekt blijkbaar naar projecten. Soms kan dat lukken, maar het is niet de taak van de overheid om dit op gang te trekken. Dan komt men tot situaties zoals we deze namiddag hebben gehoord.

We moeten ons bezinnen over de taken van de overheid in verband met deze gelden. Moet dat geld per se op? Het is niet de taak van de overheid om zulke initiatieven op te richten. Bovendien wordt het geld dan nog eens partijpolitiek verkaveld over het Gallo-Romeins museum in Tongeren, het Land van Ooit en zo meer: iedereen heeft zijn potje.

Over de LRM zijn ook al heel wat discussies gevoerd. Dat is een andere zaak. Men moet mij nog altijd uitleggen wat nu precies het economische rendement van de LRM is. Over Lisom heb ik ook mijn bedenkingen. De overheid moet zich daar ver van houden, want anders komt ze in geschiedenissen als deze terecht. Dit is de taak van de overheid niet. Het economische overheidsinitiatief hebben we 15 jaar geleden al begraven. Ik zie het alleen in Limburg nog naar boven komen.

De heer Ludo Sannen: Mijnheer Van Rompuy, u hebt gedeeltelijk gelijk. De overheid moet zeer voorzichtig te werk gaan als ze haar middelen inzet voor totaal nieuwe projecten. Dat is hier voor een stuk ook gebeurd. Ik heb er echter geen enkel probleem mee als men Herkenrode tracht te revaloriseren, net zoals men in het verleden zonder Limburgse middelen Alden Biesen heeft gerevaloriseerd. De situatie is vergelijkbaar. Ik heb er geen enkel probleem mee om gemeenschapsmiddelen in te zetten, in dit geval om het culturele erfgoed dat Herkenrode is, een nieuwe adem te geven.

Minister Dirk Van Mechelen: De abdij van Herkenrode wordt gerestaureerd niet alleen met LRM-geld via Lisom maar ook met restauratiepremies, vandaag 7 à 8 miljoen euro. Alden Biesen is een schitterend voorbeeld van wat mogelijk is.

Er zijn twee financiële constructies mogelijk. Men zou het geld van de dividenden kunnen laten opstromen naar de Vlaamse begroting en via de klassieke instrumenten toebedelen. Alleen zit men dan met een ESR-aanrekening. De hele constructie is net opgezet om deze 41 miljoen euro in te zetten zonder aanrekening en ook niet met een consolidatie. De vraag ligt nu voor.

We werken momenteel de samenwerkingsakkoorden met zowel de LRM als Lisom uit. De keuze moet worden gemaakt of dit een fasing out wordt. De vraag is of in de toekomst de dividenden moeten opstromen naar de Vlaamse begroting, met een protocol dat het op een vaste provisie Limburg komt. Zo kan binnen de Vlaam-

se begroting op de begrotingslijn de provisie Limburg Plan worden toegevoegd en via een regeringsbeslissing aan die projecten toegewezen en uitbetaald, en op dat ogenblik ESR-matig aangerekend. Ik denk dat de begroting anno 2008-2009 dat aankan.

Op het moment dat we in 2002 de beslissing rendementsgebonden middelen versus niet-rendementsgebonden middelen hebben genomen, hebben we de niet-rendementsgebonden middelen ook voor het tUL-project en het Nationaal Park Hoge Kempen willen aanwenden zonder dat we worden aangerekend. Dat heeft tot constructies geleid waarvoor ik evenmin sta te springen, maar het was de enige manier om het te realiseren.

Van alle projecten die ik heb genoemd, is Plinius de enige PPS. Als dit misgaat, weten we wie het geld kwijt is. Wij, maar we zijn niet alleen.

De heer Jan Peumans: Het Nederlandse model heeft altijd zo gewerkt.

De heer Ludo Sannen: Ik wilde alleen maar duidelijk maken dat men niet alle projecten over dezelfde kam kan scheren. Ik heb het voorbeeld van Herkenrode genoemd en het Nationaal Park. Het gaat erom iets te valoriseren dat al bestaat.

Ik heb nog een vraag. In het worst-casescenario veronderstel ik dat het met Plinius Vastgoed ook misloopt. Ik weet dan wat Fortis opeist, en men kan weten wat Strabag opeist. Zij hebben ook geïnvesteerd. Ik ken ook de achtergestelde lening van Lisom. Hoe moet ik het erf-pachtrecht inschatten? Wie krijgt dan de erfpacht? Welke consequenties heeft dat? We zitten dan al vlug in een vastgoedverhaal waar de heer Sauwens op alludeert.

Minister Dirk Van Mechelen: De gronden zijn van Plinius en zijn via erfpacht ingebracht in Plinius Erfgoed. Als Plinius Vastgoed in vereffening gaat, dan spreekt het voor zich dat een derde partij dat vehikel kan kopen en zo de erfpacht mee kan kopen.

Fortis heeft natuurlijk bij het afsluiten van de lening waarborgen gevraagd. Voorts blijft de vraag wat ermee moet gebeuren. De aanleg is nu gebeurd. Moet er dan een turnzaal van worden gemaakt? Neen. Dat moeten we te allen prijze vermijden. Als ik denk aan wie zich heeft aangemeld, zijn het internationale groepen met pretparken.

De vraag is alleen onder welke voorwaarden zij bereid zijn om in het project in te stappen en het te financieren, het concept over te nemen of te veranderen en er opnieuw in te investeren. Laten we er onze tijd voor nemen.

De heer Johan Sauwens: Er zijn LRM-middelen op een schitterende manier geïnvesteerd in basisinfrastructuur die niet rendementsgebonden is. Deze basisinfrastructuur betekent een meerwaarde voor de hele provincie. Ik wil er gerust een apart debat over voeren, of het nu over het Gallo-Romeins museum gaat of het Landschapspark in Limburg.

Ik kondig een motie aan samen met de heren Gabriels, Peumans en Sannen.

Met redenen omklede moties

De voorzitter: Door de heer Vrancken en door de heren Sauwens, Gabriels, Peumans en Sannen werden tot besluit van deze interpellaties met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moeten zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het incident is gesloten.